

Bemærkninger til forslaget

Arbejdsløsheden

Arbejdsløsheden i såvel Københavns Kommune som i den øvrige hovedstadsregion er i de senere år steget kraftigere end i den øvrige del af landet. Næsten 30 pct. af den københavnske arbejdsstyrke blev i 1983 berørt af ledighed (20 pct. i regionens amtskommuner), og arbejdsløshedsperiodernes varighed var betydelig længere end i den øvrige region, ligesom en større del af arbejdsstyrken er langtidsløse.

I december 1986 var godt 61.000 personer ledige i hovedstadsregionen; heraf levede over 24.000 (40 pct.) i Københavns Kommune (som befolkningsmæssigt udgør under 29 pct. af regionen).

Ledighedsproblemerne i landets egnsudviklingsområder skyldes reduktion af arbejdspladser i takt med strukturændringer og rationaliseringer i det hidtidige erhvervsliv (primært landbrugssektoren) samt ringe mobilitet i arbejdskraften, som i væsentligt omfang er bundet til bolig- og levevilkår, der i disse egne på mange måder er blevet bedre end i storbyen.

Årsagerne til den høje ledighedsgrad i København er imidlertid af en anden art og har væsentlig andre forudsætninger end ledigheden i de traditionelle egnsudviklingsområder.

Arbejdsstyrken i København, der siden 1950 er faldet fra 380.000 personer til 250.000 personer, er bosat midt i landets største koncentration af arbejdspladser, der til trods for et fald på 100.000 siden 1960 stadig omfatter ca. 360.000 arbejdspladser.

Af den bosatte arbejdsstyrke i Københavns Kommune er 24.000 arbejdsløse. Af de øvrige 226.000 er 64.000 beskæftiget på arbejdspladser uden for kommunen. Kun 162.000 københavnere er beskæftiget på de 360.000 arbejdspladser, der er beliggende i kommunen. Dette forhold kunne skyldes, at sammensætningen af arbejdspladser ikke harmonerede med sammensætningen af arbejdsstyrken, at der f.eks. kunne være overskud af arbejdstagere, men underskud af arbejdspladser inden for f.eks. fremstillingsvirksomhed.

Det er imidlertid ikke tilfældet.

I forhold til antallet af beskæftigede er der inden for alle erhvervsgrupper og uddannelseskategorier et betydeligt »arbejdspladsoverskud«. Inden for fremstillingsvirksomhed og bygge- og anlægsvirksomhed er der således 1½ gang så mange arbejdspladser, som der er bosatte beskæftigede.

Arbejdsløsheden i København er et symptom på dårlige boligforhold

Dette paradoks i det københavnske arbejdsmarked skyldes, at det gennem den sidste generation ikke først og fremmest har været beskæftigelsesmulighederne, der har bestemt tilflytningen til København. Kommunens store bestand af gamle, små og dårligt udstyrede, men derfor billige boliger har øvet en særlig tiltrækning på befolkningsgrupper fra hele landet og udlandet, der af sociale og økonomiske grunde i forvejen har haft en løs og tilfældig tilknytning til arbejdsmarkedet.

Denne udvikling giver sig udtryk i, at arbejdsløsheden er særlig høj i de ældste, centrale bydele, hvor byfornyelsesbehovet er særlig stort, at uddannelsesniveaet generelt er lavere i den københavnske arbejdsstyrke end i den øvrige region, og at en større del af arbejdsstyrken er langtidsløse og ikke arbejdsløshedsforsikrede.

Arbejdsløshedsproblemet i København er således ikke i særlig grad et spørgsmål om mangel på arbejdspladser, men i højere grad et spørgsmål om, at dårlige boligområder har tiltrukket særlig belastede befolkningsgrupper. De mange faktorer, der spiller ind i dette forhold, blev omfattende beskrevet i Københavnerrapporten, som i 1985 blev udarbejdet for Indenrigsministeriet af Amtskommunernes og Kommunernes Forskningsinstitut (AKF). Selv om det lå uden for den aktuelle undersøgelses rammer, indgår der i AKFs konklusion en påpegning af foranstaltninger, der vil være nødvendige for at vende udviklingen. Man påpeger, at de vigtigste virkemidler utvivlsomt ligger i erhvervs- og boligpolitikken ikke blot i Københavns Kommune, men i hele hovedstadsregionen. Herun-